

בש"פ 7507/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7507/18

כבוד השופטת ד' ברק-ארז

לפני:

פלוני

המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בבאר שבע מיום 18.10.2018 בעמ"ת 42286-10-18
שניתן על ידי כבוד השופט א' משניות

עו"ד נמרוד אבירם

בשם המבקש:

החלטה

1. בפני בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 18.10.2018 (עמ"ת 42286-10-18, השופט א' משניות). בית המשפט המחוזי קיבל ערר שהגישה המדינה על החלטתו של בית משפט השלום באילת מיום 16.10.2018 (ת"פ 40450-12-17, השופט ת' אורינב) והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 20.12.2017 הוגשו נגד המבקש כתב אישום ובקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים. בהמשך, ביום 8.1.2018 במסגרת הסדר דיוני הוגש נגד המבקש כתב אישום מתוקן.

3. לפי כתב האישום המתוקן, ביום 15.12.2017, בטווח השעות 2:30-6:27, שבר המבקש את חלונו הקדמי של כלי רכב באמצעות אבן, והתפרץ לתוכו במטרה לגנוב ממנו. המבקש נכנס לרכב וגנב מתוכו כרטיס אשראי. בהמשך, בסמוך לשעה 6:27, השתמש המבקש בכרטיס האשראי שגנב מהרכב לרכישת מוצרים, ביניהם מוצרי מזון, בסכום כולל של 1,266 שקלים, ובסמוך לשעה 8:30 השתמש בו לרכישת טלפון סלולארי בעלות של 3,750 שקלים.

4. בגין המעשים המתוארים יוחסו למבקש העבירות הבאות: פריצה לרכב בכוונה לגנוב לפי סעיף 413 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), גניבה מרכב לפי סעיף 413(א) לחוק העונשין וכן הונאה בכרטיס חיוב לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986.

5. ביום 8.1.2018 הרשיע בית משפט השלום את המבקש על פי הודאתו והורה על קבלת תסקיר שיבחן את האפשרות לשלבו בקהילה טיפולית סגורה לגמילה מסמים. ביום 5.3.2018 הוגש תסקיר כאמור לפיו המבקש נמצא מתאים להשתלב בקהילה טיפולית סגורה ומבטא מוטיבציה גבוהה וכנה לשיקום בה. בהתאם, המליץ שירות המבחן לשחרר את המבקש להליך טיפולי מלא. המלצה זו שימשה בסיס להחלטות הרבות שהתקבלו בהמשך בעניינו של המבקש, ואשר רק עיקריהן יפורטו.

6. ביום 7.3.2018 הורה בית משפט השלום על שחרורו של המבקש לקהילה הטיפולית "אילנות". בית משפט השלום ציין כי המדינה התנגדה להפניית המבקש להליך טיפולי בהתחשב בכך שהוא כבר שוחרר בעבר להליך טיפולי שלא צלח במסגרת הליך משפטי קודם שהתנהל נגדו בשנת 2016. בית משפט השלום קבע כי מתקיימים בעניינו של המבקש רוב המבחנים לשחרורו של נאשם להליך טיפולי לגמילה מסמים לאחר הכרעת הדין (בהפניה לבש"פ 5752/16 וורקו נ' מדינת ישראל (4.8.2016)), אם כי ישנו ספק האם מתקיים המבחן שעניינו השתלבות בהליך הגמילה לפני המעצר הנוכחי בשם לב להליך שלא צלח. יחד עם זאת, בית משפט השלום קבע כי יש חשיבות רבה במתן הזדמנויות שיקומיות חוזרות לנאשמים.

7. ביום 11.7.2018 הודיע שירות המבחן לבית משפט השלום כי המבקש עזב את הקהילה הטיפולית. על כן, בית משפט השלום הורה כי ייקבע דיון בעניינו של המבקש ליום 16.7.2018. המבקש לא התייצב לדיון במועד האמור. בהמשך לכך, בהחלטתו מאותו יום, הורה בית משפט השלום על מעצרו של המבקש עד למתן החלטה אחרת. בית משפט השלום קבע כי המבקש עזב את הקהילה הטיפולית מסיבה שאינה ברורה ולא הסגיר את עצמו למשטרה או התייצב בבית המשפט. עוד ציין בית משפט השלום כי המבקש אף אינו שוהה בביתו של המפקח שאושר עבורו לחופשות מהקהילה הטיפולית.

8. בהמשך, התייצב המבקש לדיון שהתקיים בבית משפט השלום ביום 26.7.2018 ובמהלכו טען כי היה לו טוב בקהילה הטיפולית וכי הוא ניסה להשתלב בה, אלא שהתרופות הפסיכיאטריות שניתנו לו השפיעו עליו באופן שלילי.

9. ביום 1.8.2018 עדכן שירות המבחן כי הקהילה הטיפולית מוכנה לבדוק את התאמתו של המבקש להתקבל למסגרת בשנית. בהמשך לכך, ביום 16.8.2018 עדכן שירות המבחן כי המבקש התקבל בחזרה לקהילה הטיפולית

לאחר קבלת אישור חריג מהפיקוח על ההתמכרויות.

10. בהחלטתו מיום 19.8.2018 הורה בית משפט השלום, בהסכמת הצדדים, על שחרורו של המבקש לקהילה הטיפולית "אילנות", תוך הדגשה כי אם המבקש יעזוב את הקהילה, מרצון או לפי החלטת הקהילה, עליו להסגיר את עצמו בתחנת משטרת ישראל הקרובה לשם.

11. בשלהי חודש ספטמבר הוחלט על הרחקת המבקש מהקהילה הטיפולית בעקבות מעורבות לכאורית באירועים אלימים והבעת אמביוולנטיות מצדו ביחס לטיפול. אף על פי כן, המבקש לא הסגיר את עצמו למשטרה. בתגובה, ביום 11.10.2018, ביקשה המדינה להוציא צו מעצר נגד המבקש. בהחלטתו מאותו יום, הורה בית משפט השלום כי הוא "קובע לדיון בבקשת המאשימה להוצאת צו מעצר ליום 16/10/18".

12. ביום 16.10.2018 המבקש הגיע בכוחות עצמו לאילת לצורך התייצבות לדיון בעניינו. עם ירידתו מהאוטובוס הוא נעצר על-ידי שוטר והובא לבית משפט השלום. בהמשך לכך, המדינה הגישה נגד המבקש כתב אישום נוסף שמייחס לו עבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין.

13. בדיון שהתקיים באותו יום הורה בית משפט השלום על שחרורו של המבקש למעצר בית לילי בבית סבתו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, הוציא בעניינו צו פיקוח למשך של שישה חודשים, וכן הורה על הגשת תסקיר משלים לקראת מועד הדיון לטיעונים בעונש. בית משפט השלום קבע כי אמנם זו אינה הפעם הראשונה שהמבקש מפר הוראה של בית המשפט ולא מסגיר את עצמו לאחר עזיבת הקהילה הטיפולית, אלא שניתן להתחשב בכך שהמבקש הבין את החלטתו של בית המשפט בדבר קביעת הדיון – אשר אליו התייצב – כמבטלת את החובה שלו להסגיר את עצמו לפי כן. בית משפט השלום אף הדגיש כי המבקש לא היה מעורב בביצוע עבירות מאז שעזב את הקהילה הטיפולית, וכי עילת המסוכנות שלו קתה עם חלוף הזמן ואינה מצדיקה כשלעצמה את הותרתו במעצר. עוד הדגיש בית משפט השלום כי המבקש שהה בקהילה הטיפולית במשך מספר חודשים וכי הוא אדם צעיר העושה ניסיונות לשקם את עצמו, גם אם מתקשה לצלוח אותם. לבקשת המדינה, ביצועה של החלטת השחרור עוכב למשך יומיים.

14. המדינה הגישה ערר על החלטתו של בית משפט השלום, וביום 18.10.2018 קיבל אותו בית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי קבע כי המבקש הפר פעם אחר פעם את הוראות בית המשפט, ועל כן לא ניתן לתת בו את האמון הדרוש לשם שחרור לחלופת מעצר. עוד קבע בית המשפט המחוזי כי לא די בעובדה שהמבקש התייצב מרצונו לדיון בבית משפט השלום כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו. בית המשפט המחוזי אף הדגיש כי במסגרת הליכי המעצר המבקש הסכים למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו וכי הוא שוחרר לחלופת מעצר במסגרת ההליך העיקרי לצורך שילובו בהליך טיפולי. על כן, קבע בית המשפט המחוזי, משהתברר ששילובו של המבקש בהליך הטיפולי לא צלח, ובהעדר חלופה טיפולית מתאימה, לא היה מקום להורות על שחרורו לחלופת מעצר מבלי לקבל תסקיר עדכני של שירות המבחן בנושא. לבסוף, בית המשפט המחוזי ציין כי ממילא בתסקיר שיוגש לפי החלטתו של בית משפט השלום תיבחן האפשרות לשחרר את המבקש לחלופת מעצר.

בקשת רשות הערר

15. בקשת רשות הערר שבפני מופנית כנגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. המבקש טוען כי בית המשפט המחוזי טעה בכך שהתערב בהחלטתו של בית משפט השלום בעניין חלופת המעצר. לטענתו, היה על בית המשפט המחוזי להעניק משקל רב יותר לשיקולי השיקום מחד גיסא, ולהעניק משקל קטן יותר לעובדה שהוא לא התייצב בתחנת המשטרה לאחר שהורחק מהקהילה הטיפולית מאידך גיסא. עוד טוען המבקש כי המדינה פגעה בתקינות ההליך הפלילי בכך שפנתה בבקשה למעצרו של המבקש הן למותב היושב בתיק המעצרים והן למותב היושב בתיק העיקרי. המבקש טוען כי בסופו של דבר, משלא נענתה, המדינה אף הפעילה את סמכות המעצר של השוטרים וזאת כאשר הוא בדרכו לדיון בבית המשפט בעניינו ומבלי שהוצא כנגדו צו מעצר, תוך פגיעה בתחושת הצדק וההגינות. זאת ועוד, המבקש מפרט את נסיבותיו האישיות אשר לטענתו מצדיקות את שחרורו לחלופת מעצר, ובכלל זה גילו הצעיר, מאמצי הגמילה שלו וקשייו הנפשיים.

דיון והכרעה

16. לאחר שבחנתי את הדברים אני סבורה כי דין הבקשה להידחות, אף מבלי להידרש לתגובת המדינה.

17. כידוע, רשות לערור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים שבהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית או מתקיימות נסיבות פרטניות מיוחדות שמצדיקות זאת כמו פגיעה בלתי מידתית בזכויות הנאשם (ראו למשל: בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (17.4.2011); בש"פ 1160/17 אבו עסא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.2.2017); בש"פ 1712/17 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (8.3.2017)). למעשה, הבקשה נוגעת בעיקרה למסקנותיו של בית המשפט המחוזי בנוגע למידת האמון שיש לרחוש למבקש בשלב זה ובטרם קבלת תסקיר משלים בעניינו. אני סבורה כי לא נגרם למבקש עוול מיוחד מהחלטתו של בית המשפט המחוזי וכי היא מצויה במתחם שיקול הדעת המסור לו, ולא כל שכן על רקע ההזדמנויות הרבות שהמבקש כבר קיבל. מכל מקום, ולכך אני מייחסת את מרב החשיבות, יש לשים לב כי בית המשפט המחוזי הותיר את הדלת פתוחה בפני המבקש לבחינה נוספת של אפשרות שחרורו לחלופת מעצר במסגרת הדיון בטיעונים לעונש שקבוע ליום 6.11.2018 וזאת לאחר קבלת התסקיר המשלים בעניינו.

18. סוף דבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ו בחשון התשע"ט (4.11.2018).

ש ו פ ט ת